

جایگاه فناوری الکترونیک در ادارات افغانستان

سرمقاله

زندگی زنان افغانستان، از واقعیت تا شعار

محمد رضا هویدا

زنان در افغانستان وضعیت رقت باری دارند. حضور زنان در تصمیم گیری های جدی و موثر دولت اگر با سیاست تبعیض مثبت نباشد، کم رنگ است. زنان در اردو و پولیس کم رنگ ظاهر شده اند. حضور زنان در فعالیت های اقتصادی کلان تقریباً صفر و در فعالیت های اقتصادی متوسط و خرد نیز بی رمق است. زنان در فعالیت های مدنی محدود به شهرهای بزرگ مانده اند و آنهم با مشکلات جدی و بی شمار، در غیر آن ولایات و ولسوالی های دور از کابل، زنان برای فعالیت های مدنی با موانع و مشکلاتی روبرو هستند که اکثراً زمینه فعالیت را از آنها گرفته است.

اما در مقابل، آمار تجاوز به زنان و دخترا در سنین مختلف، خودسوزی، قتل، سنگسار و لٹ و کوپ شدیداً بالا است و هر روز رسانه های گروهی خبری از یک فاجعه را جدید و جدی میدهند. آمار از دست دادن سرپرست و تبدیل شدن آنها به سرپرست های خانواده با ادامه جنگ نیز رو به افزایش است.

دولتمردان افغانستان بعد از طالبان با توجه به نیازهای بین المللی و داخلی همواره سعی کرده اند شعارهای جدید و جدی بدهند تا به این نیازها پاسخ داده باشند، اما عملاً کاری اساسی انجام نداده اند. بسیاری از دولتمردان حتا در رفتار، منش و کنش شخصی خود تغییر نیابورند. رئیس جمهوری فعلی تنها مقامی است که با خانم خود در مراسم های عمومی ظاهر می شود و بانوی اول در فعالیت های اجتماعی و فرهنگی سهمی قابل قبولی گرفته و خواسته ایفای نقش کند، و گرنه خانم رئیس جمهوری سابق حتا از ظاهر شدن در انتظار عمومی ابا داشت و کمتر عکسی از او در رسانه ها به نشر می رسید. بسیاری از مقامات دولتی زندگی های متفاوت از آنچه ادعا می کنند دارند و به زنان خانواده شان اجازه حضور در اماکن و فعالیت های عمومی را نمی دهند.

عمده ترین مشکل زنان در افغانستان، ارایه راه حل های سنتی برای یک نوع زندگی مدرن است. هنوز هم راه حل هایی که دولت و دولتمردان برای رهایی زنان از مشکلات و مضامین اساسی و برای تحقق حقوق اساسی زنان ارایه می شود سنتی و حتا در مواردی گرفته شده از باورهای قبیله ای است. اما در عمل امکان ندارد که با روش های سنتی به جنگ مشکلاتی رفت که از همان باورها و روش های سنتی تولید شده اند. بدین جهت تا زمانی که باورها و پندارهای ما در مورد زن تغییر نکند، امکان ندارد بتوانیم اداره یا جامعه ای بسازیم که زن و مرد در آن به طور مساوی کار و زندگی کنند. تا زمانی که دولت یک وزارت سبمولیک به نام وزارت زنان داشته باشد تا به جامعه جهانی و افکار عمومی نشان دهد که زنان نیز در دولت سهمی دارند، امکان برابری زنان و مردان در ادارات و تمام کشور وجود ندارد.

تغییر به جدیت نیاز دارد. یا به باورهای قبیله باور داشته باشیم یا به باورهای انسانی که به زن ارزش و جایگاهی برابر با مرد را قابل می شود. برای تغییر به تعداد معدودی زن در اردو و پولیس ملی نباید استناد کرد، بلکه به میلیونها زنی باید توجه داشت که در نقاط دور و نزدیک کشور، به صورت کامل متفاوتی زندگی دارند و دولت هیچ توانی برای تغییر در زندگی آن ندارد. حقیقت و واقعیت زندگی زنان در افغانستان متفاوت است. تظاهر به اینکه زنان در افغانستان با مردان برابر هستند، بدترین وسیله برای ادامه تبعیض و بی عدالتی علیه زنان است. اولین قدم برای رفع تبعیض، قبول حقایق موجود در جامعه است. گام بعدی تلاش صادقانه، واقع بینانه و جدی برای رفع وضعیت موجود است.

کاش همه دولتمردان و مقامات اداری و نظامی افغانستان می توانستند، عملاً نشان دهند که به باورهای سنتی، کهنه و حتا قبیله ای که تفاوت اساسی میان زن و مرد قایلند، پشت پا زده اند و همان گونه که شعار می دهند، عمل می کنند.

ترویج و توسعه استفاده از فناوری الکترونیک در ادارات و جامعه، به تدریج زمینه تحقق عملی حکومت داری الکترونیک را فراهم می سازد و حکومتداری الکترونیک، گام اصلی در مسیر رسیدن به رشد و توسعه جامعه در دنیای امروز به حساب می رود.

حکومتداری الکترونیک به معنای فراهم کردن شرایطی که دولتها بتوانند خدمات خود را به صورت شبانه روزی و در تمام ایام هفته به شهروندان ارائه کنند. حکومتداری خوب، حکومتی است که با سرعت بیشتر، هزینه کمتر و کارایی بیشتر، خدمات خود را به طیف گسترده تری از شهروندان ارائه کند.

افغانستان متأسفانه هنوز هم با شرایط و زمینه های تحقق حکومت داری الکترونیک فاصله زیادی دارد؛ هر چند مقامات در حکومت، از عزم و اراده جدی خود در این مورد سخن میگویند و از راه اندازی برخی از سیستم های مرتبط با آن خبر میدهند، اما به نظر می رسد نبود زیرساخت های لازم از جمله سواد ایجاد، استفاده و بهره گیری از سیستم های تابعه حکومت داری الکترونیک، فساد و کمبود نیروهای ماهر بشری و... باعث کندی تحقق این مهم شده است.

تکلیف های اداری و آموزشی و روشهای انجام فعالیت ها

سیستم اداری افغانستان تا پانزده سال قبل کاملاً سنتی و دستی بود؛ به همین خاطر عرضه و ارایه خدمات به شهروندان با تاخیر، نقص و پیچیدگی همراه بود. انجام فعالیت های اداری با روشهای سنتی حتی سبب تقلیل و اتلاف نیروی جسمی و روحی بخش زیادی از کارمندان و کارکنان نیز می گردید و استرس شغلی آنان را مضاعف می ساخت. این سیستم فساد گسترده را بر سازمان و جامعه تحمیل می کرد و باعث هدر رفتن منابع قابل ملاحظه ی امکانات، تجهیزات و فرصت های دولت و جامعه می گردید.

روند مدرنیزه کردن فعالیت ها و روشهای انجام آن در ادارات دولتی کشور به کمک و حمایت کشورهای و سازمان های کمک کننده از یک ونیم دهه قبل شروع

ضیا دانش

تعمیرات (ASVCUDA)، ایجاد سیستم منابع بشری (HRMIS)، ایجاد سیستم اطلاعاتی (DAD)، ایجاد سیستم اطلاع رسانی ملی (ANDC)، سیستم الکترونیک پرداخت مالیات (e-pay)، سیستم جمع آوری مالیات (SITGA) و... نمونه های از کاربرد فناوری اطلاعاتی، ارتباطی و دیجیتالیزه شدن سیستم های اداری افغانستان در حال حاضر به حساب می رود. موانع الکترونیزه شدن ادارات در افغانستان

تعمیرات برنامه ها و طرح های دیجیتالیزه کردن ادارات در افغانستان با دشواریها و چالش های زیادی روبرو می باشد؛ عادت کردن کارکنان و کارمندان با انجام کارها و کارکنان و کارمندان با فناوری های نوین و فعالیت ها به روش سنتی و قدیمی، از موانع ضعیف افغانستان، نبود اشخاص و سازمان های متخصص و مسلکی داخلی در زمینه حمایت، پشتیبانی و مشوره ساخت های مورد نیاز که عملاً مانع توسعه دهی به دولت و ادارات دولتی، فقدان زیر ساخت های مورد نیاز که عملاً مانع توسعه استفاده از این فناوری ها می شود، ایجاد مزاحمت و مشکل سازی از طرف اشخاص و افراد فساد پیشه که منافع شان در معرض خطر قرار گرفته و منابع در دسترس شان محدود می گردد، پایین میزان درک واقعی ضرورت و اهمیت استفاده از فناوری های نوین اداری در سطح مقامات ارشد ادارات، درگیر بودن افغانستان با جنگ، فقر و نا امنی های اجتماعی و سیاسی و... از جمله عواملی که موانع تطبیق فناوری الکترونیک در ادارات کشور به حساب می رود و یا مانع تسریع تطبیق برنامه ها و طرح های مورد نظر می گردد.

شده است، بازنگری ساختارهای سازمانی، اصلاح پروسیجرهای کاری، ایجاد و تقویت سیستم های منابع بشری، بررسی محدوده های کاری و چگونگی روشهای انجام کار (لواج وظایف) و بازنگری استفاده از لوازم و ابزار مدرن کاری به هدف تسریع، بهبود و افزایش موثریت و مشربیت شده در ادارات دولتی را سریع، آسان و عملگردها و... از جمله این کمک ها است.

سیستم اداری افغانستان تا پانزده سال قبل کاملاً سنتی و دستی بود؛ به همین خاطر عرضه و ارایه خدمات به شهروندان با تاخیر، نقص و پیچیدگی همراه بود. انجام فعالیت های اداری با روشهای سنتی حتی سبب تقلیل و اتلاف نیروی جسمی و روحی بخش زیادی از کارمندان و کارکنان نیز می گردید و استرس شغلی آنان را مضاعف می ساخت. این سیستم فساد گسترده را بر سازمان و جامعه تحمیل می کرد و باعث هدر رفتن منابع قابل ملاحظه ی امکانات، تجهیزات و فرصت های دولت و جامعه می گردید.

جنگ سربازان خسته با ارواح

نویسنده: مارتین کوز / مترجم: جانعلی شکرعلیزاده / قسمت اول

پيوسته است می گوید من دوست دارم سربازی برای کشورم باشم اما زندگی برایمان همیشه سخت هست. ما هر روز به میدان جنگ می رویم ، کوشش می کنیم به راه مان ادامه دهیم اما فکر نمی کنیم به این زودی این جنگ خاتمه پیدا کند ما به حمایت امریکایی ها ضرورت داریم. دولت امریکا ۸۰۰ میلیارد دلار در جنگ افغانستان و کمک های خارجی از سال ۲۰۰۲ تا بحال به مصرف رسانده است.

تصرف کنند و مناطقی را از دست بدهند، بر کردن جای سربازانی که کشته شدند در کنار ریشه کن کردن شورشیان عملاً اردو را به چالش کشانده است. چنان سوویکو بازرس خاص برای بازسازی افغانستان (سیگار) در گزارشی در ماه اکتبر می نویسد که طالبان مناطقی بیشتری نسبت به هر زمانی از سال ۲۰۰۱ در تصرف خود دارد. اردو و پلیس ملی بیش از ۵۵۰۰ تن را در اواسط اگست از دست دادند در همین سال تنها ۴۰۰۰۰ تن از خانه های شان بیجا شدند. خبرنگار سنان آنتونیو اکبرس با نظامیان ملنگ جان صفایی در ماه سپتامبر مدتی با آنها بود. افراد او در یازده منطقه از ننگرهار در مناطقی نا آرام مرزی عملیات انجام می دهند جایی که توسط طالبان و داعش محاصره شده و عدم هماهنگی داخلی نیروها و از دست رفتن روحیه سربازان بیشتر باعث یاس و ناامیدی می شود. چیزی که باعث تقویت شورشیان می شود کمبود تجهیزات، لوازم و غذا برای اردو است. اردوی که معاش آن ماهانه ۳۰۰ دلار است و در شرایط بسیار کثیف و ناگواری بسر می برند. برای ۴۲۰ سربازی که صفایی را همراهی می کند چشم انداز این جنگ دایمی جز بدبینی و از دست دادن غرورشان نیست. عبد الوحید ۲۵ ساله سردسته تعدادی از سربازان که هفت سال پیش به اردو

توشک ها و بالشت ها را محکم به پشتش بسته بود از اوضاع معلوم بود که اضطرابی است، چشمان قهوه ای اش نشان از غم داشت، داعش می آید اینجا بمانی برای فامیل خیلی خطرناک هست هرچه زود تر از اینجا به جایی امن تر برویم این ها صحبت های مرد خسته از جنگ به نام همت آقا از اچین ننگرهار افغانستان است. جایی در شرق افغانستان، یک ناحیه کشاورزی که بعد از دوسال که امریکا دارد. او بیرون از خانه کاه گلی اش گفتگو می کرد چند دقیقه بعد همسرش و پنج فرزند او سوار بر موتر بآبروی اش شدند و سرک خاکی پر از حفره و رانندگی می کرد

کارتون روز

بدون شرح

روزنامه افغانستان ما از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید. هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد. مقالات وارده بازگردانده نمی شود. مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله یانگر دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد.

- بنیان گذار: دکتر حسین یاسا
- مدیر مسول: محمد رضا هویدا
- سردبیر: حفیظ الله زکی
- کاریکاتورست: خالق علی زاده

دیزاین: علی اصغر زاهدی، مصطفی جعفری

آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۱۳۷-۱۳۷

